

Penzijske prinaldžnosti imajo se isplačivati od 1. dana narednog meseca u kojem je nastupio slučaj po kojem se penzija određuje.

25. Član 230. tač. II. da glasi: Činovnici koji nemaju propisanu spremu za struku u kojoj služe:

I. Ako na dan obnarodovanja ovog zakona imaju najmanje 14 godina službe, koje se računaju za unapređenje, dolaze u one grupe koje odgovaraju položajima na koje su postavljeni po zakonima, koji su vredeli u različitim delovima države pre donošenja ovog zakona.

26. Član 239. Službenicima penzionisanim posle stupanja na snagu ovog zakona urediće se penzije prema odredbama ovog zakona.

27. Član 243. Službenici za koje se donose odluke da se ne prevode i ako su stekli pravo na penziju, penzionišu se po ovom zakonu. A ako nisu stekli pravo na penziju dobiće na ime naknade svoju tromesečnu dotadašnju sistematičnu platu sa dodacima.

Povodom svega ovoga odbor je na ovoj sednici pokušao da izradi sledeću gradaciju prosvetnih radnika. Prema toj gradaciji učitelji sa položenim učiteljskim ispitom ostali bi u II. kategoriji, koja bi po učiteljskom predlogu imala 6 grupa sa povećanim platama po skali kako je u gornjem predlogu označeno. Usvajeno je, da se u predlog unese da veličina učiteljskih plata prema platama činovnika sa fakultetskom spremom bude u odnosu 3:4 i da se zakonom garantuje jednakost prinaldžnosti činovnika udatih za državne činovnike sa prinaldžnostima ostalih činovnika.

Dalja gradacija bila bi ovaka:

1. Učitelji građanskih škola sa učiteljskom školom i višom pedagoškom školom od 2 ili 3 godine ušli bi u 6. grupu I. kategorije;

2. Profesori trgovačkih škola sa maturom i fakultetskom spremom od 2 godine (politehnika) u 6. grupu I. kategorije;

3. Profesori srednjih škola išli bi do 4. grupe I. kategorije;

4. Profesori učiteljskih škola sa učiteljskom maturom i pedagoškom školom do 3 godine u 5. grupu I. kategorije.

Naše Udruženje učiniće i dalje korake u smislu učiteljskih zahteva, da se oni u koliko je moguće zadovolje.

Dodajemo da je povodom ovog posla održana 24. ov. m. i sednica Uprave Saveza Činovnika na kojoj su birani delegati koji će u ime Saveza svih činovničkih društava zastupati zahteve činovnika i sudelovati u radu komisije za izradu ovog predloga. Predstavnik našeg Udruženja tražio je da u ovoj delegaciji bude zastupljeno i naše Udruženje. »N. P.«

PREDLOG

Ministarstva Prosvete za izmene u zakonu o činovnicima i ostalim državnim službenicima građanskog reda.

Na praksi su se neke odredbe Zakona o činovnicima građanskog reda pokazale izvodne i za to je Ministarstvu čast predložiti sledeće izmene:

I. U članu 4. posle tačke pete dodati novu tačku šest, koja bi glasila: »koje je na redovnom školovanju«;

II. U članu 8. izostaviti na kraju reči: »s tim da ne mogu ući u prvu kategoriju«.

Iz naše stanovske organizacije.

Gibanje okrajnih društva u Sloveniji.

Poročila:

+ UCITELJSKO DRUŠTVO ZA KRANJSKI ŠOLSKI OKRAJ je zborovalo dne 4. oktobra t. l. v Kranju. Predsednik tov. Fran Luznar pozdravi vse udeležence — navzočih je bilo 71 članov — predvsem nove člane, med njimi strokovne učitelje puškarske šole v Kranju ter tov. Janka Žirovnika, ki se je naselil v Kranju in ga naproša, da podpira društvo s svojo bogato izkušnjo v njegovem delovanju. Nato poroča o tekoćih zadevah ter priporoča posebno toplo podpiranje učiteljskega naraščaja, članstvo pa bodri, da z mirno doslednostjo vztraja pri svojih načelih.

Z ozirom na nasilja, izvršena v zadnjem času v prosvetni upravi nad naprednim učiteljskim in z ozirom na pisanje »Slovenca«, je sprejel občni zbor po tov. Stanku Završniku resolucije, ki so objavljene na drugem mestu.

Predavanje. Tov. Valerija Ivančeva referira o temi »Rodoljubno in krepostno

III. U članu 11. posle reči: »i Glavne Kontrole« dodati: »i šest redovnih najistaknutijih profesora Univerziteta, koje izabere plenum redovnih i vanrednih profesora na način koji će propisati Ministar Prosvete«.

IV. Član 31. izmeniti ovom redakcijom: »po navršetku najvišeg stepena osnovne plate, službeniku pripada, za sve vreme daljeg službovanja njegova najviša osnovna plata uvećana sa 15%. Ova povišica računa se i za penziju svima činovnicima koji su po ovim ili specijalnim Zakonima stekli prava na punu penziju«.

V. Član 33. izmeniti u sledećem:

a) U prvoj kategoriji izostaviti desetveto grupu i staviti plate po grupama ovako: osma grupa 4200 dinara; sedma grupa 6600; šesta grupa 9600; peta grupa 12.000; četvrta grupa 15.000, a ostale grupe da ostanu po dosadašnjem Zakonu;

b) u drugoj kategoriji da budu plate: u 5. grupi 3000; u četvrtoj grupi 4200; u trećoj grupi 6300; u drugoj grupi 9600; u prvoj grupi 12.000 dinara;

c) u trećoj kategoriji da budu plate: u 5. grupi 2100; u 4. grupi 3000; u 3. grupi 4200; u 2. grupi 6300 i u 1. grupi 9600 dinara.

VI. U čl. 34. povećati plate zvaničnika i služitelja:

položajna plata	zvanič.	služitelja
3. grupa	1500	960
2. grupa	2400	1500
1. grupa	3600	2400

VII. U čl. 35. povećati stanarinu po sledećem:

	I. k.	II. k.	III. k.	zvan. služ.
za prvih 6 god.	2.400	1.800	1.500	1.200
za daljih 9 god.	3.600	2.700	2.100	1.500
za ostalo vreme	4.800	3.600	3.000	1.800

VIII. Pošto je broj grupa I. kategorije od devet smanjen na osam, to u čl. 57. Zakona izmeniti minimume za pojedine grupe i to za sedmu grupu uzeti za minimum 4 godine; za šestu grupu 8 godina, za 5. grupu 14 godina a za 4. grupu 20 godina.

Za II. i III. kategoriju mogu ostati propisani minimumi.

IX. U čl. 58. za zvaničnike i služitelje staviti za 2. grupu minimum od 8 za 1. minimum od 16 godina.

X. U članu 72. posle tačke 2 dodati novu tačku 3 koja bi glasila: »kad se odlučuje o prelasku iz niže u višu grupu«.

XI. U čl. 236. na kraju dodati: »tako isto i sveštenicima, koji su se na dan 1. septembra 1923. godine zatekli u državnoj službi, uračunati u godine službe i sve parohijske godine«.

XII. U čl. 242. staviti da se vreme za računanje grupe u I. kategoriji računa od diplomskog ispita, ako je službenik već u službi, a ako nije bio u službi za vreme polaganja diplomskog ispita onda od dana dobijanja službe.

Kao što se iz ovoga vidi Ministarstvo Prosvete nije prihvatilo znatan broj zahteva našega Udruženja koji se odnose na reviziju činovničkog zakona, prema čemu je ostalo da Udruženje neposredno dejstvuje kod ostalih nadležnih faktora da se ti zahtevi usvoje. »N. P.«

O reviziji uradniškog zakona in naših zahtevah bomo se izpregovorili.

delovanje in življenje učiteljevo — najjače vzgojno sredstvo«, tov. Lado Čuk pa o temi »Kako prenesi v šolo in življenje Stritarjev rek — Sveto služimo sveti domovini!« Tov. predsednik se zahvali v imenu zborovalcev obema poročevalcema za njihova skrbno sestavljena referata.

Tov. nadzornik Vilko Rus prečita odluk prosvetnega oddelka, s katerim izreka isti vsem poročevalcem zahvalo za referate, sestavljene za okrajno učiteljsko konferenco, ki se ni mogla vršiti in so se izdelki prečitali na pomladanskem, oziroma takratnem zborovanju.

Kot delegat poroča o IV. pokrajinski učiteljski skupščini tov. R. Horvat ter poudarja, naj bi se čimprej ustanovila v društvo pedagoški krožek in odsek Š. O. ter pospeševalo med mladino in narodom antialkoholno gibanje.

Sklene se, naj se predlože na prihodnjem zborovanju konkretni predlogi o ustanovitvi predlaganih odsekov, in sicer po sodnih okrajih.

Tov. France Rant predlaga, naj se z ozirom na dejstvo, da je ostalo obljubljeno izplačilo polnih doklad z državnimi činovniki poročenim učiteljicam zopet samo v besedah, odpošlje centrali UJU sledeća resolucija:

Učiteljstvo kranjskega učiteljskega društva pozivlja centralo UJU, da že končno seznani merodajne faktorje s socialno krivico z državnimi činovniki poročenih učiteljic, ki še vedno prejemajo polovično draginjsko doklado, in doseže, da se ta krivica takoj odstrani.

Nato se je vršila živalna debata o tekoćih važnih šolskih zadevah, nakar je tov. predsednik po izčrpanem dnevnem redu zaključil zborovanje.

Učiteljski pravnik.

INTERPRETACIJA URADNIŠKEGA ZAKONA.

(Konec.)

30. Postavljeno je bilo sledeće vprašanje: ali spadajo pod odredbo čl. 30. zakona o državnih nastavljenicijah tudi službeni stanovanja, a ne samo takozvana naturalna stanovanja, ker so vezana službeni stanovanja mnogokrat z neprijetnimi posledicami za one, ki ne stanuje v njih, kakor so to n. pr. službeni stanovanja v kazenskih zavodih. Komisija je glede na to vprašanje mnenja, da je bila zakonodavčeva namera, da se sniža stanarina onemu, ki faktično ne plačuje najemnine za stanovanje, v katerem stanuje, temveć da uživa neko beneficiju pred ostalimi državnimi uslužbenci. Vsled tega se mora sniževati stanarina brez ozira na to, na kateri osnovi da uživa dotični uslužbenec to beneficiju.

31. Po zahtevi uprave državnih monopolov je komisija rešila vprašanje, ali gre uslužbencem, ki so bili sprejeti v drž. službu 1. septembra 1923., a jih je potem komisija za prevedbo reducirala, pravica do tromesečnih ali tromesečnih prejemkov. Komisija je mnenja, da državni uslužbenci, sprejeti v državno službu po 1. septembru 1923. nimaју pravice do teh prejemkov.

32. Glede ureditve odnosov kontraktualnih uslužbencev na osnovi novega zakona je komisija sledećega mnenja: kontraktualni uslužbenci niso državni uslužbenci v smislu čl. 1. zakona. Člen 130. zakona pravi, da kontraktualni uslužbenci nimaју enakih pravic z ostalimi, temveć da se jim nagrada za delo odreja s pismeno pogodbo. Za kontraktualne uslužbence veljaјo posebno sledeće odredbe zakona, katere je treba v pismeni pogodbi upoštevati: predvsem je treba ugotoviti, da velja za kontraktualne zlasti člen 4. zakona; glave II., III., IV., V. in VII. zakona se ne morejo upotrebiti za kontraktualne uslužbence; iz glave VII. veljaјo zanje členi 89., 90., 91., 92., 93., 94., 95., 96., 97., 98., 99., 100., 103., 104., 108., 113., 122. in 127. Členi 102., 110. in 111. imajo zanje le načelno važnost in je treba njih vsebino za vsak primer odrediti posebej.

—Š Zelo važna odločba glede odmere pokojnin po 1. sept. 1923: »Narodna Prosveta« primaš v svoji 73. številki glede učiteljskih pokojnin nastopno pojasnilo: Mnogi penzionirani učitelji in učiteljice se obraćajo na UJU z vprašanji, da li je po zakonu pravilno, ker so penzionirani po 1. septembru 1923 s staro plaćo, akoravno imajo polno službeno dobo, ali imajo pravico, da se prevedeјo na penzijo z ozirom na plaćo, ki bi jo imeli, ko bi bili prevedeni po novem zakonu. Zaradi različnega tolmaćenja celo v samem ministrstvu prosvete se je Udruženje informiralo v državnom svetu in je prejeło nastopno pojasnilo: Uradniki, ki so imeli polno službeno dobo ali polno starostno dobo za penzijo, pa so penzionirani po uveljavljanju novega činovniškog zakona, imajo pravico na penzijo po novem zakonu brez ozira, če so prevedeni ali ne, ker za te ne velja določba čl. 239. čin. zakona.

Na vprašanje, kaj misli državni svet o upokojitvah v času novega zakona, a po starih plaćah za one, ki nimaју polne službene dobe se je podala nastopna informacija: Oni uradniki brez polne službene dobe, ki so penzionirani po 1. januarju 1924. torej v roke, ki ga predvideva člen 239., dobivaјo penzijo po oni plaći, ki so jo imeli na dan upokojitve, torej po novem zakonu, a odstotek penzije se računa po starem zakonu. To velja za tri leta po čl. 239. čin. zakona.

Z ozirom na to naj se prizadeto učiteljstvo obrne s prošnjo brez takse na prosvetno ministrstvo, da se jim odredi penzija po novih plaćah in naj istočasno

zahteva rešenje o zavrnitvi, ako ne bo ministrstvo ugodilo prošnji in se nato pritoži na državni svet, ki bo potem izvršilo prevedbo.

—Š Pravilnik za vozne olajšave je stopil v veljavo 1. oktobra 1924, podpisan je bil od ministra za promet Sušnika pod šte. 21. 156-24. Po tem pravilniku pripadaјo vozne olajšave sledećim:

Uradnikom in ostalim državnim uslužbencem. Člen 69. določa, da uživaјo 50 odstotni popust na železnici vsi državni aktivni uradniki in ostali uslužbenci. Iste ugodnosti veljaјo tudi za častnike in vojne uradnike. Za rodbinske člane uradnikov pa velja 50 odstotni popust je trikrat na leto. Tudi upokojenci bodo dobivaјi 50 odstotni popust trikrat na leto. V ta namen se morajo vsi navedeni izkazati z oseбно legitimacijom, ki jih bodo izdajala železniška ravnateljstva na podlagi spiskov merodajnih oblastev. Vozne ugodnosti za državne namešćenice veljaјo šele od 1. januarja 1925 dalje.

Za dijake, vojake in delavce določa pravilnik: Revni dijaki bodo imeli pravico do četrtinske vožnje o Božiću, o Veliki noći, začetkom in koncem šolskega leta. Premožnejši dijaki bodo deležni le 50 odstotnega popusta. Prav tako bodo dijaki vseh šol imeli pravico do četrtinske vožnje, kadar bodo pod vodstvom svojih učiteljev potovali. Gojenci vojne akademije, podčastniki, orožniki in vojaki, kadar potujeјo na dopust, imajo četrtinsko vožnjo.

Strokovna, učna, gospodarska in humanitarna društva. Med te našteva pravilnik med drugim: Orlovski in sokolska društva, katerim bodo vozne olajšave 50 odstotkov dovoljevale v vsakem slučaju železniška ravnateljstva, Rdeći križ itd. Dalje bodo revizorji vseh kmetijskih zadrug na službenem potovanju imeli 75 odstotkov popusta. V ta namen bo vsaka zadruga zveza vsako leto ravnateljstvu naznačila imena svojih revizorjev, ki jih pa ne sme biti več ko 6.

—Š Prenos pravic od ministristva prosvete na prosvetni oddelek v Ljubljani. Ministarstvo prosvete kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca, Odeljenje za osnov. Nastavu O. N. br. 46.408 12. sept. 1924. god. u Beogradu je odredilo na osnovi čl. 52. zakona o civilnih uradnicima in ostalih državnih uslužbencima od 31. julija 1923. da se prenese na prosvetni oddelek za Slovenijo v Ljubljani pravico, državnim uslužbencem svojega področja samostojno priznavati: 1. po čl. 7. tega zakona povišek rednih prejemkov za 10% pri strokah, za katere se zahtevaјo poleg izobrazbe, določene za II. kategoriju, posebni višji strokovni državni tečajji z izpiti; 2. po čl. 29. čin. zakona prestop iz stopnje v stopnju osnovne plaće v zmislu čl. 47.; 3. po čl. 31. istega zakona povišek, najvišje osnovne plaće za 15%, ki pripada uslužbencem po zvršetku najvišje stopnje osnovne plaće za nadaljni čas njegovega službovanja; 4. stanarina po čl. 35. in 38. istega zakona. Prošnje za postavljanje na položaje je predlagati tudi v nadalje v rešitev ministrstvu prosvete.

—Š Prehod iz začasne v stalno učiteljsko službu. Ministarstvo Prosvete izdalo je ovakav raspis o povišicama učiteljskih plata: »Prema čl. 14. činovničkog zakona, da se neko prevede iz privremene u stalnu službu, potrebno je da navršiti tri godine službe i da ima dobru ocenu od starešine u pogledu rada u školi i vladanja, i da je položio učiteljski ispit. Za prevođenje nastavnika iz privremene službe u stalnu potrebno je poslati molbu s ocenama Ministarstvu, pri kome postoji komisija za prevođenje iz privremene u stalnu službu. Ko od nastavnika u toku tri godine ne položi učiteljski ispit ili dobije slabu ocenu od starešine neće se prevesti u stalne službenike, ali mu komisija može produžiti službu još za jednu godinu, koja mu se neće računati za unapređenje. Ako službenik u četvrtoj godini ne položi ispit, biće na kraju te godine otpušten iz državne službe i više se ne može vratiti u nastavničku službu.

Od svih nastavnika, koji su u prvom stepenu i u poslednoj grupi i do sada nisu tražili da se prevedu iz privremene u stalnu službu starešine će odmah uzeti i poslati Ministarstvu molbe za prevođenje iz privremene u stalnu službu kao i svoju ocenu o radu i vladanju dotičnih nastavnika. Kad ko od nastavnika dobije iz Ministarstva izveštaj da je komisijski preveden iz privremene u stalnu službu tek će tada poslati molbu za prevođenje u viši stepen i grupu. Starešine će strogo voditi